

215

F

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

صبح جمعه
۹۲/۱۲/۱۶
دفترچه شماره ۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه مرکز) داخل سال ۱۳۹۳

رشته‌ی ژئومورفولوژی (کد ۲۱۰۴)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (روش تحقیق در جغرافیا، ژئومورفولوژی ایران، دیدگاهها و نظریه‌های ژئومورفولوژی)	۹۰	۱	۹۰

اسفندماه سال ۱۳۹۲

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.

- تحقيقات غالباً هستند. -۱
- (۱) اكتشافي - طولي ۲ پيمائي - موردي ۳ كمي - پرسشنامه‌اي ۴ كيفي - اكتشافي
برای ترکیب و تلفیق آماری یک گروه از تحقیقات مربوط به یک مسأله تحقیق از کدام روش استفاده می‌شود؟ -۲
- (۱) تحلیل ثانویه ۲ فراتحلیل ۳ تحلیل داده‌های موجود ۴ مقیاس ارزشیابی تحقیق
کدام مقیاس حاصل جمع نمرات پاسخ‌های ترتیبی (از موافقت کامل تا مخالفت کامل) یک رشته عبارت است؟ -۳
- (۱) ليکرت ۲ ترسنون ۳ گاتمن ۴ فاصله اجتماعی بوگاردوس
منظور از شواهد منفی در تحقیقات میدانی چیست؟ -۴
- (۱) رخدادی که اثر منفی بر محقق می‌گذارد.
(۲) رخدادی که فرضیه توصیفی یا تبیینی را ابطال نماید.
(۳) شواهد و اطلاعات جمع‌آوری شده اضافی که مانع از تحلیل دقیق می‌شود.
(۴) چیزی که برای درک محیط میدان پراهمیت است اما نادیده گرفته می‌شود.
قاعده طبقه‌بندی یک متغیر برای متغیرهای موضوعیت دارد. -۵
- (۱) اعتبار داشتن - عددی ۲ پایایی - فاصله‌ای ۳ جامع و مانع بودن - مطلق ۴ روایی داشتن - نسبی
رایج ترین نقش محقق میدانی چیست؟ -۶
- (۱) مشاهده‌گری تام ۲ مشارکت‌کننده تام ۳ مشاهده‌گر مشارکت‌کننده ۴ مشارکت‌کننده مشاهده‌گر
پژوهشگری در پی بررسی علل مهاجرت به شهرها به این یافته می‌رسد که در استان‌هایی که مهاجرت به شهرها بالاست، در آمد سرانه نیز بالاست. بنابراین نتیجه می‌گیرد که مهاجرت به شهرها در بین افراد ثروتمند روستایی بالاست. چنین نتیجه‌گیری نمونه‌ای از است. -۷
- (۱) مغالطه محیطی
(۲) تقلیل گرایی
(۳) سوگیری قبلی ذهنی
(۴) خطای غیرتعتمدی در نتیجه‌گیری
طرح تحقیقاتی به تغییرات جزئی در حساس است. -۸
- (۱) نسلی - ثبت داده‌ها ۲ پانل - حجم نمونه ۳ مقطعی - واحد تحلیل
در نظریه زمینه‌ای (grounded theory) -۹
- (۱) روش قیاسی حاکم است.
(۲) تنظیم یک فرضیه اصل است.
(۳) مفاهیم از داده‌های بی‌واسطه حاصل می‌شوند.
در آزمایش، اثر هنگامی ظاهر می‌شود که گروه اثر مورد انتظار آزمایش را از خود بروز می‌دهد.
اثر هاله - آزمایش ۲ هاوتورن - کنترل طبق نظر کارل پوپر، داعیه‌های دانش را -۱۰
- (۱) می‌توان اثبات کرد، اما نمی‌توان رد کرد.
(۲) می‌توان اثبات کرد، اما نمی‌توان رد کرد.
(۳) تنها از طریق فرضیه آزمایی می‌توان اثبات کرد.
وقتی میانه، معیار گرایش به مرکزی بهتری از میانگین است که -۱۱
- (۱) توزیع نمره‌ها با کجی همراه باشد.
(۲) یک نمره بیشتر از دیگر نمره‌ها تکرار شده باشد.
کدام یک از پرسش‌های زیر در پیش آزمون (Pretest) مورد بررسی قرار نمی‌گیرد؟ -۱۲
- (۱) به کدام پرسش‌ها جواب‌های متفاوت داده‌اند?
(۲) به کدام پرسش‌های باز پاسخ می‌دهند?
رد کردن فرضیه صفری که در واقع درست است را چه می‌نامند؟ -۱۳
- (۱) خطای موردي ۲ خطای جزئی ۳ خطای تصادفي
اگر مجموعه‌ای آزمون پیش‌بینی کند که روستاها نسبت به شهرها در یک متغیر ملاک بهتر عمل می‌کنند، در این صورت سکونتگاه یک متغیر نامیده می‌شود. -۱۴
- (۱) مکنون ۲ درونزاد ۳ پیش‌بین
سطح معناداری که قبل از جمع‌آوری داده‌ها برای قبول یا رد فرضیه انتخاب می‌شود را چه می‌گویند؟ -۱۵
- (۱) آلفا ۲ مقدار احتمال ۳ P
در کدام یک از طرح‌های زیر فرض می‌شود که پیش آزمون بر عمل آزمایش اثر خواهد داشت؟ -۱۶
- (۱) R X O
O X O ۴
- (۲) R X O
O O ۳
- (۳) R O X O ۲
- (۴) R X O ۱

- تحلیل محتوا تکنیکی پژوهشی است برای تشریح، نظاممند و محتوای پیام -۱۸
 ۱) کمی - عینی - آشکار ۲) کمی - ذهنی - پنهان ۳) کیفی - ذهنی - پنهان ۴) کیفی - عینی - آشکار فرآیند تعیین بیشترین همبستگی بین یک متغیر ملاک منفرد و ترکیبی از متغیرهای پیش‌بین چه نامیده می‌شود؟ -۱۹
 ۱) تحلیل مسیر ۲) رگرسیون همبستگی کانونی ۳) ضربه همبستگی کانونی ۴) مدل معادله ساختاری نمونه‌گیری سیستماتیک زمانی مناسب‌ترین شیوه است که -۲۰
 ۱) جامعه مورد نظر غیرمتجانس است.
 ۲) یک نمونه بزرگ باید از فهرستی منظم انتخاب شود.
 ۳) یک نمونه بزرگ باید از فهرستی غیرمنظم انتخاب شود.
 ۴) تفاوت مورد انتظار میان گروههای کنترل و آزمایش بسیار ناچیز است.
 کدام یک از ویژگی‌های مصاحبه‌های گروهی متمرکز نیست؟ -۲۱
 ۱) این مصاحبه برای شرکت‌کنندگان، مباحثه‌ای غیررسمی است.
 ۲) مصاحبه‌شوندگان تقریباً بین هفت تا ده نفر است.
 ۳) مصاحبه‌گر نقش مستقیم در جریان مصاحبه دارد.
 ۴) اعضای مصاحبه گروهی بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند.
 در کدام مرحله بهتر است محقق ابزار گردآوری اطلاعات را کدگذاری نماید؟ -۲۲
 ۱) در طی استخراج داده‌ها و اطلاعات ۲) در مرحله تحلیل و تفسیر اطلاعات
 ۳) در مرحله تهیه طرح تحقیق و قبل از اجرای آن ۴) پس از جمع‌آوری تمام، کامل و دقیق اطلاعات
 کدام دسته از متغیرهای مشاهده‌ای، از طرف مشاهده‌گر نیاز به استنباط اندکی دارد؟ -۲۳
 ۱) حسی ۲) ارزشیابی ۳) زمینه‌ای ۴) توصیفی
 در مشاهده، به ثبت رفتار رودخانه در طی زمان‌های مختلف چه می‌گویند؟ -۲۴
 ۱) ثبت فاصله ۲) ثبت پیوسته ۳) ثبت فراوانی
 در کدام مورد برای اعتبار سنجش به شواهد قابل مشاهده رجوع می‌شود؟ -۲۵
 ۱) اعتبار صوری ۲) اعتبار محتوا ۳) اعتبار سازه
 یکی از محدودیت‌های اصلی روش علی - مقایسه‌ای این است که -۲۶
 ۱) گرانتر از سایر تحقیقات است.
 ۲) فرضیه آماری نمی‌تواند آزمون شود.
 ۳) روابط علی بالقوه بین متغیرها را نشان نمی‌دهد. ۴) بزرگی میزان روابط بین متغیرها را آشکار نمی‌کند.
 پژوهشگری متغیر اندازه شهر را در ابتداء به صورت شهرهای بیش از یک میلیون نفر، شهرهای بین ۵۰۰,۰۰۰ - ۹۹۹,۹۹۹ نفر و شهرهای بین ۴۹۹,۹۹۹ - ۱۰۰,۰۰۰ نفر و سپس اندازه شهر را بر اساس برآورد دقیق تعداد ساکنان آن تعیین می‌کند.
 به نظر شما پژوهشگر مورد نظر به ترتیب چه نوع متغیرهایی ساخته است؟ -۲۷
 ۱) ترتیبی - نسبتی ۲) ترتیبی - فاصله‌ای ۳) فاصله‌ای - نسبتی ۴) نسبتی - فاصله‌ای
 تحلیل واریانس چند متغیره به کاربرده می‌شود تا تفاوت‌های معناداری گروه‌ها را در کدام یک از وضعیت‌های زیر آشکار سازد؟ -۲۸
 ۱) بردارهای متغیرهای مستقل
 ۲) همبستگی‌های بین متغیرهای مستقل و وابسته
 ۳) همبستگی‌های بین متغیرهای وابسته
 ویژگی مهم آمار غیرپارامتریک این است که -۲۹
 ۱) نیاز به واریانس‌های برابر در جامعه‌ها دارد.
 ۲) پیش‌فرضی درباره واریانس نمره‌های جامعه ندارد.
 ۳) تنها زمانی می‌تواند استفاده شود که مقیاس اندازه‌گیری نسبی باشد.
 ۴) فرض می‌کند که نمره‌های جامعه به طور طبیعی در اطراف میانگین پراکنده شده‌اند.
 هدف از کدگذاری مجدد چیست؟ -۳۰
 ۱) معنadar کردن ضربه خی دو
 ۲) تقلیل تعداد طبقات متغیر
 ۳) حذف و یا کنترل متغیر مزاحم
 آثار تغییرات شرایط فرسایش رودخانه‌ای ناشی از نوسانات اقلیمی کواترنر در ایران کدامند؟ -۳۱
 ۱) افزایش توالی پادگانه‌ها به سمت بالادست آبراهه
 ۲) رسوب گذاری با ویژگی‌های یکسان و تشکیل توالی پادگانه‌ای
 ۳) رسوب گذاری با ویژگی‌های متفاوت و شکل‌گیری پادگانه‌های رودخانه‌ای
 ۴) تغییر توالی پادگانه‌ای مطابق به متداول از بالادست به سوی پایین دست آبراهه

-۳۲

پراکندگی مکانی و سنی گنبدهای نمکی در ایران چگونه است؟

۱) گنبدهای نمکی ایران مربوط به دوران دوم بوده و در ایران مرکزی تراکم بیشتری دارند.

۲) گنبدهای نمکی ایران مرکزی مربوط به پر کامبرین و زاگرس جنوب شرقی مربوط به میوسن است.

۳) بیشتر گنبدهای نمکی در اطراف دریاچه های داخلی مربوط به کامبرین و در جنوب زاگرس حوضه هرمز است.

۴) بیشتر گنبدهای نمکی ایران در حوضه مرکزی ایران و اطراف دریاچه ارومیه که مربوط به رسوبات تبخیری نئوژن (میوسن) و در زاگرس جنوب شرقی مربوط به پر کامبرین است.

-۳۳

چرا بر عکس سایر قلمروهای پیکر اقلیمی ایران، نمونه های خاص شکل ناهمواری در محیط های معتدل وجود ندارد؟

۱) تنوع فرآیندهای شکل زایی و فرسایش شدید آب های جاری

۲) توان کم فرآیندهای شکل زایی و جدید بودن سیستم شکل زایی

۳) محدود بودن قلمرو مناطق معتدل و کاهش نیروهای شکل زایی در دوره اخیر

۴) تنوع و محدود بودن قلمرو معتدل و توان کم فرآیندهای شکل زایی

-۳۴

تأثیر تغییرات اتوستاتیکی خزر و ژئواستاتیکی البرز در مورفولوژی بستر رودهای واقع در بخش جلگه ساحلی طی آخرین یخبندان کواترنری چگونه بوده است؟

۱) کاهش نیروی جریان رودها در سطح جلگه و مناندری شدن آبراهه

۲) رخنمون سازندهای لس در پادگانه ها و توالی دلتاها

۳) عمیق شدگی آبراهه در مصب و خط تغییر شیب پای کوهستان

۴) توسعه دلتاها به سوی پایین دست و پوشیده شدن تراس های قدیمی رودخانه ای

-۳۵

کلید تفکیک تأثیر تغییرات اقلیمی کواترنری از تأثیر تغییرات سطح اساس تکتونیکی در پادگانه های آبرفتی تشکیل شده در دره های کوهستانی ایران کدام است و تکنیک کار چیست؟

۱) تفکیک پادگانه مطبق و متداخل و سپس تفکیک بقایای یخرفتی از آبرفتی

۲) تغییرات بافت رسوب در لایه بندی پادگانه ها و تعیین سن نسبی و مطلق

۳) توالی پادگانه ها از طریق بازسازی آنها از بالادست به سوی پایین دست رودخانه ها

۴) تغییر ضخامت لایه های رسوبی در پادگانه ها و از طریق تعیین همترازی لایه های همسان

ضخامت پوسته در دو رشته کوه چین خورده یعنی البرز و زاگرس، از مقدار واقعی آن خیلی کمتر است. این مسأله بیانگر چیست؟

-۳۶

۱) سخت بودن پوسته در زیر این رشته کوهها

۲) تداوم زیراندگی در زیر این رشته کوهها

۳) کمتر بودن ضخامت نهشته گذاری رسوبی به دلیل برخاستگی سریع تکتونیکی

۴) این رشته کوهها از نظر زمین ساخت هنوز به تعادل ایزوستازی خود نرسیده اند

-۳۷

در نتیجه سیر صعودی مرزهای مورفو کلیماتیکی وتابع آن بالاتر رفتن مرزهای مورفودینامیکی در ارتفاعات ایران طی پسروی آخرین دوره یخبندان ایران مهم ترین شواهدی که نشانگر آخرین حد گسترش جریان های یخچالی وورم می باشند، کدامند؟

۱) یخرفت های پیشانی در پایین دست دره های یخچالی ۲) تراس های یخچالی در توالی پادگانه های رودخانه ای

۳) تیل های یخرفتی در خروجی دره های کوهستانی ۴) قطعات سنگ های سرگردان در سطح دشت های پایکوهی

-۳۸

تفاوت عمدۀ حاصل از تغییرات اقلیمی در مورفولوژی سواحل خزر و خلیج فارس کدام است و شواهد مورفولوژیکی آن چیست؟

۱) تغییرات متوالی تراز دریا در دوره های گرم و سرد - وجود تراس ها و دریابارها در مناطق ساحلی یاد شده

۲) فرون شینی سطح آب در کواترنر پایانی - تشکیل تراس های دریایی در سواحل خزر و مکران (چابهار)

۳) بر عکس بودن تغییرات اتوستاتیکی - وجود و عدم وجود تراس های دریایی به ترتیب در خزر و خلیج فارس

-۳۹

۴) پیشروی و پسروی متوالی آب دریا مستقل از تغییرات ژئوستاتیکی - نبود چینه شناسی در سواحل خلیج فارس و وجود تراس های دریایی خزر همگرایی پوسته های شمالی و جنوبی ایران منجر به شکل گیری کدام نوع ساختمان در ایران مرکزی شده است و بی نظمی در آن نتیجه چیست؟

۱) ساختمان شکسته مرکب از هورست و گراین - وجود هسته های مقاوم محلی

۲) کوههای پراکنده داخلی مرکب از چین خورده ها و شکست ها - روند متفاوت خطوط گسلی

۳) بزرگ ناودیس منظم و گستردۀ مرکزی - انباشت رسوبات کواترنری بسیار ضخیم در فرورفتگی ها

۴) ساختمان چین خورده باز، مرکب از پدیمنت ها و شکستگی های گسلی - چاله های سوبسیدانس پراکنده در بین آنها

-۴۰

از نظر برخی از محققین مانند گرینسلی، علت وجودی دریاچه‌های پر آب بعضاً با آب شیرین در محل فعلی کویرهای داخلی ایران در دوره‌های سرد و یخچالی کواترنری چه بوده است؟

۱) کاهش دما و به تبع آن کاهش میزان تبخیر

۲) کاهش دما و افزایش قابل توجه حجم بارش

۳) اباحتات‌های یخچالی و ذوب ناگهانی آنها در پایان دوره سرد

۴) افزایش نفوذ در حاشیه یخچالی و فعال شدن چشم‌های تراورتن و تداوم جریان دائمی آنها
توالی مخروط افکنه‌ها به سوی پایین دست نتیجه کدام فرآیند است؟

۱) تکرار فازهای تکتونیکی و نتیجه آن توالی رسوبگذاری ناپیوسته

۲) توالی تغییرات اقلیمی طی کواترنری و تغییرات دبی رسوب

۳) فرسایش حوضه در طول زمان و کاهش متوالی شب آبراهه رودخانه

۴) کمتر بودن سرعت بالاً‌مدگی پیشانی کوه نسبت به رسوبگذاری رود در پایکوه

خط الرأس‌های اصلی تاقدیس مرکب البرز میانی در نتیجه دلالت کدام عوامل بوجود آمد؟

۱) وجود گستگی‌های گسلی موازی و رورانده

۲) فرسایش عمیق جریان‌های رودخانه‌ای منطبق با محورهای ساختمانی

۳) زیراندگی پوسته دریای خزر به زیر البرز و مقاومت توده میانی

۴) اختلاف سرعت در همگرایی پوسته شمالی و ایران مرکزی

چرا دامنه‌های جنوبی البرز پوشیده از توف‌های سبز بوده ولی در دامنه‌های شمالی آن اثری از توف‌های سبز مشاهده نمی‌شود؟

۱) فعالیت‌های آتشفسانی در دامنه‌های جنوبی گسترده‌گی بیشتری داشته است.

۲) هم‌زمان با شکل‌گیری توف‌های سبز دامنه‌های شمالی خارج از آب بوده است.

۳) به دلیل غلبه فرسایش سازنده‌ای آتشفسانی - رسوبی دامنه‌های شمالی فرسایش یافته‌اند.

۴) هم‌زمان با نهشته‌گذاری توف، دامنه شمالی در معرض زیراندگی قرار داشته است.

آثار کوهزایی لارامید در مورفولوژی ایران کدامند؟

۱) سخت شدن پوسته ایران

۳) عقب نشینی دریاها از ایران مرکزی

به ترتیب تفاوت اصلی ژنتیکی تکامل دره‌های رودخانه‌ای موجود در سیستم‌های چین خورده مکران و زاگرس کدام است؟

۱) سیستم آنته‌سدانس غالب - سیستم تحمیل غلبه دارد

۲) انطباق با لیتولوژی - انطباق با ساختمان زمین‌شناسی

۳) انطباق با ساختمان گسلی - عدم انطباق با ساختمان چین خورده

۴) عمیق بودن دره‌ها نتیجه مقاومت سنگ - غلبه دره‌های طولی منطبق با لایه سست‌تر

توسعه مورفوژنتیکی جلگه شمالی دریای عمان عمدتاً حاصل چه شرایطی بوده است؟

۱) فرسایش توده‌های کم مقاومت نژوژن

۲) رسوبگذاری زیاد دلتایی در سطوح گسترده کم شبیب

۳) پسروی اواستاتیک آب دریا طی کواترنری

در ارتباط با تکامل ساختمان ایران مرکزی مهم‌ترین ویژگی سازندها و مواد تشکیل دهنده رشته کوه‌ها کدام است؟

۱) برتری توده‌های نفوذی پر کامبرین تا ائوسن

۲) برتری توده‌های ماقمایی درونی به ویژه مربوط به ژوراسیک

۳) حاکمیت سنگ‌های رسوبی - دگرگونی با برتری سازندهای ائوسن

۴) غلبه سنگ‌های آتشفسانی - رسوبی و توده‌های ماقمایی به ویژه ائوسن

کدام یک از شواهد دوره کواترنری می‌تواند آخرین فعالیت آتشفسانی دماوند را به طور مشخص‌تری تأیید نمایند؟

۱) توالی گذارهای آتشفسانی در سطح دامنه مخروط

۲) سن پادگانه‌های دریاچه‌ای سدی در پیرامون آتشفسان

۳) لاهارهای آتشفسانی و توالی آنها با پادگانه‌های رودخانه‌ای

۴) عمیق‌شدگی آبراهه‌های رودخانه‌ای در سطح مخروط آتشفسانی

مشخص‌ترین و فعال ترین آثار یخچالی کوهستانی مربوط وورم ایران به ترتیب اهمیت در کدام منطقه کوهستانی ایران قرار گرفته است؟

۱) در بلندی‌های البرز غربی و سپس در ارتفاعات دنا در استان فارس

۲) علم کوه در البرز غربی و دامنه‌های شمالی اشترانکوه در لرستان

۳) بلندی‌های تخت سلیمان در البرز غربی و سبلان در اردبیل

۴) جریان‌های یخچالی زردکوه بختیاری در زاگرس و سپس در ارتفاعات البرز مرکزی

-۴۱

از نظر برخی از محققین مانند گرینسلی، علت وجودی دریاچه‌های پر آب بعضاً با آب شیرین در محل فعلی کویرهای داخلی ایران در دوره‌های سرد و یخچالی کواترنری چه بوده است؟

۱) کاهش دما و به تبع آن کاهش میزان تبخیر

۲) کاهش دما و افزایش قابل توجه حجم بارش

۳) اباحتات‌های یخچالی و ذوب ناگهانی آنها در پایان دوره سرد

۴) افزایش نفوذ در حاشیه یخچالی و فعال شدن چشم‌های تراورتن و تداوم جریان دائمی آنها
توالی مخروط افکنه‌ها به سوی پایین دست نتیجه کدام فرآیند است؟

۱) تکرار فازهای تکتونیکی و نتیجه آن توالی رسوبگذاری ناپیوسته

۲) توالی تغییرات اقلیمی طی کواترنری و تغییرات دبی رسوب

۳) فرسایش حوضه در طول زمان و کاهش متوالی شب آبراهه رودخانه

۴) کمتر بودن سرعت بالاً‌مدگی پیشانی کوه نسبت به رسوبگذاری رود در پایکوه

-۴۲

خط الرأس‌های اصلی تاقدیس مرکب البرز میانی در نتیجه دلالت کدام عوامل بوجود آمد؟

۱) وجود گستگی‌های گسلی موازی و رورانده

۲) فرسایش عمیق جریان‌های رودخانه‌ای منطبق با محورهای ساختمانی

۳) زیراندگی پوسته دریای خزر به زیر البرز و مقاومت توده میانی

۴) اختلاف سرعت در همگرایی پوسته شمالی و ایران مرکزی

-۴۳

چرا دامنه‌های جنوبی البرز پوشیده از توف‌های سبز بوده ولی در دامنه‌های شمالی آن اثری از توف‌های سبز مشاهده نمی‌شود؟

۱) فعالیت‌های آتشفسانی در دامنه‌های جنوبی گسترده‌گی بیشتری داشته است.

۲) هم‌زمان با شکل‌گیری توف‌های سبز دامنه‌های شمالی خارج از آب بوده است.

۳) به دلیل غلبه فرسایش سازنده‌ای آتشفسانی - رسوبی دامنه‌های شمالی فرسایش یافته‌اند.

۴) هم‌زمان با نهشته‌گذاری توف، دامنه شمالی در معرض زیراندگی قرار داشته است.

-۴۴

آثار کوهزایی لارامید در مورفولوژی ایران کدامند؟

۱) سخت شدن پوسته ایران

۳) شکل‌گیری ارتفاعات و چاله‌های ایران مرکزی

به ترتیب تفاوت اصلی ژنتیکی تکامل دره‌های رودخانه‌ای موجود در سیستم‌های چین خورده مکران و زاگرس کدام است؟

۱) سیستم آنته‌سدانس غالب - سیستم تحمیل غلبه دارد

۲) انطباق با لیتولوژی - انطباق با ساختمان زمین‌شناسی

۳) انطباق با ساختمان گسلی - عدم انطباق با ساختمان چین خورده

۴) عمیق بودن دره‌ها نتیجه مقاومت سنگ - غلبه دره‌های طولی منطبق با لایه سست‌تر

-۴۵

توسعه مورفوژنتیکی جلگه شمالی دریای عمان عمدتاً حاصل چه شرایطی بوده است؟

۱) فرسایش توده‌های کم مقاومت نژوژن

۲) رسوبگذاری زیاد دلتایی در سطوح گسترده کم شبیب

۳) پسروی اواستاتیک آب دریا طی کواترنری

در ارتباط با تکامل ساختمان ایران مرکزی مهم‌ترین ویژگی سازندها و مواد تشکیل دهنده رشته کوه‌ها کدام است؟

۱) برتری توده‌های نفوذی پر کامبرین تا ائوسن

۲) برتری توده‌های ماقمایی درونی به ویژه مربوط به ژوراسیک

۳) حاکمیت سنگ‌های رسوبی - دگرگونی با برتری سازندهای ائوسن

۴) غلبه سنگ‌های آتشفسانی - رسوبی و توده‌های ماقمایی به ویژه ائوسن

-۴۶

کدام یک از شواهد دوره کواترنری می‌تواند آخرین فعالیت آتشفسانی دماوند را به طور مشخص‌تری تأیید نمایند؟

۱) توالی گذارهای آتشفسانی در سطح دامنه مخروط

۲) سن پادگانه‌های دریاچه‌ای سدی در پیرامون آتشفسان

۳) لاهارهای آتشفسانی و توالی آنها با پادگانه‌های رودخانه‌ای

۴) عمیق‌شدگی آبراهه‌های رودخانه‌ای در سطح مخروط آتشفسانی

-۴۷

مشخص‌ترین و فعال ترین آثار یخچالی کوهستانی مربوط وورم ایران به ترتیب اهمیت در کدام منطقه کوهستانی ایران قرار گرفته است؟

۱) در بلندی‌های البرز غربی و سپس در ارتفاعات دنا در استان فارس

۲) علم کوه در البرز غربی و دامنه‌های شمالی اشترانکوه در لرستان

۳) بلندی‌های تخت سلیمان در البرز غربی و سبلان در اردبیل

۴) جریان‌های یخچالی زردکوه بختیاری در زاگرس و سپس در ارتفاعات البرز مرکزی

-۴۸

کدام یک از شواهد دوره کواترنری می‌تواند آخرین فعالیت آتشفسانی دماوند را به طور مشخص‌تری تأیید نمایند؟

۱) توالی گذارهای آتشفسانی در سطح دامنه مخروط

۲) سن پادگانه‌های دریاچه‌ای سدی در پیرامون آتشفسان

۳) لاهارهای آتشفسانی و توالی آنها با پادگانه‌های رودخانه‌ای

۴) عمیق‌شدگی آبراهه‌های رودخانه‌ای در سطح مخروط آتشفسانی

-۴۹

مشخص‌ترین و فعال ترین آثار یخچالی کوهستانی مربوط وورم ایران به ترتیب اهمیت در کدام منطقه کوهستانی ایران قرار گرفته است؟

-۵۰

کدامیک از فازهای کوهزایی نقش اصلی در واحدهای مورفو-تکتونیک ایران داشته است؟

- ۱) کوهزایی آپین ۲) کوهزایی چاپدونی ۳) کوهزایی کاتانگائی ۴) کوهزایی پاسادین

-۵۱

کدام شرایط می‌تواند تغییرات متوالی سطح آب دریای خزر را طی دوره کواترنری به‌طور مشخص‌تر و دقیق‌تری تعیین نماید؟

- ۱) بازسازی خطوط ساحلی و دریاچه‌های قدیمی ۲) پادگانه‌های دریایی و اختلاف ارتفاع آنها

-۵۲

۳) عمیق‌شدگی بستر آبراهه‌ها و توالی پادگانه‌های دریایی ۴) تعیین سن و توالی داده‌های رسوبی و چینه‌شناسی ساحلی

دلایل اصلی گسترش دلتاها در جلگه ساحلی دریای عمان نسبت به جلگه ساحلی خلیج فارس کدام است؟

- ۱) شیب کمتر پوسته عربی در جنوب مکران ۲) دبی زیاد بار رسوبی مواد رسیدانه رودها

-۵۲

- ۳) بیشتر بودن سرعت زیرراندگی پوسته عربی در کف خلیج فارس

-۵۳

۴) برخاستگی فعال تر سواحل مکران نسبت به سواحل شمالی خلیج فارس

به ترتیب از دیدگاه مورفو-نتیکی غالب، پادگانه‌های دریایی سواحل مکران و دریای خزر چگونه تشکیل شده‌اند؟

- ۱) تأثیرات ژئوستاتیکی ساحل مکران - تغییرات ائوستاتیکی سطح آب خزر

-۵۳

- ۲) نتیجه سایداکشن پوسته‌ای - در اثر بالآمدگی البرز و پسروی آب خزر

-۵۳

- ۳) در نتیجه پس‌روی دریا طی دوره هولومن - زیرراندگی پوسته خزر

-۵۴

۴) هر دو در اثر بالآمدگی تکتونیکی سواحل در نتیجه چین‌خوردگی‌های جوان طی کواترنری

ساختهای فلزی و چین‌های دوپلکس چگونه پدید می‌آیند و از اختصاصات چین‌های کدام واحدهای کوهستانی است؟

- ۱) در اثر راندگی لایه‌های مقاوم در امتداد گسل‌های رورانده و از اختصاصات زاگرس در منطقه بختیاری است.

-۵۴

- ۲) در اثر چین‌خوردگی لایه‌های مقاوم طی چند مرحله کوهزایی شکل می‌گیرند و از اختصاصات ساختمان البرز است.

-۵۴

- ۳) در اثر راندگی چین‌های تاقدیسی در امتداد گسل‌های رورانده شکل می‌گیرند و از اختصاصات چین‌ها در زاگرس فارس است.

-۵۴

- ۴) در اثر دخالت گسل‌های طولی در ساختمان‌های چین‌خورد پدید می‌آیند و از اختصاصات چین‌ها در زاگرس چین‌خورد است.

-۵۴

ناهمواری‌های کدام واحد تکتونیکی ایران پس از طی یک مرحله فرسایشی و رسیدن به مرحله دشت‌گون اکنون دور دوم

فرسایش را سپری می‌کنند؟

-۵۵

- ۱) واحد مکران ۲) واحد ایران مرکزی ۳) واحد اسفندقه - مریوان ۴) واحد نهبندان - خاش

-۵۵

مشخص‌ترین عوارضی که نشانگر تکرار تغییرات سطح اساس تکتونیکی کواترنری در حاشیه ایران مرکزی می‌باشد، کدامند؟

- ۱) تکرار پادگانه‌های دریاچه‌ای و تکامل پدیماناتسیون

-۵۶

- ۲) توالی مخروط‌های آبرفتی و پادگانه‌های رودخانه‌ای

-۵۶

- ۳) چesh گسل‌های فعال در رسوبات کواترنری و تشکیل خط کنیک شاخص

-۵۶

- ۴) وجود توده‌های تراویرتنی کواترنری در حاشیه کوهستانی و تشکیل دشتسرهای پوشیده وسیع

-۵۷

از دیدگاه تحول دینامیکی در ارتباط با ساختمان و فرسایش وجه تشابه رودخانه‌های هراز، جاجرود و حبله‌رود کدام است؟

- ۱) شبکه زهکشی بر ساختمان تقدم دارد.

-۵۷

- ۲) عمود بر ساختمان زمین‌شناسی بوده و تحمیل شده‌اند.

-۵۷

- ۳) هیدرودینامیک دائمی داشته و دره‌های عمیقی در البرز حفر نموده‌اند.

-۵۷

- ۴) فعالیت گسل‌ها در پایکوه عامل اصلی در تغییر سطح اساس آنها بوده است.

-۵۷

از دیدگاه مورفو-تکتونیکی و مورفو-نتیکی نوار آتسفسانی سهند - بزمان چگونه شکل گرفته است؟

-۵۸

- ۱) بر اثر چین‌خوردگی کاتانگائی در حاشیه جنوبی و غربی ایران

-۵۸

- ۲) همگرایی پوسته مقاوم ایران مرکزی و زون اسفندقه - مریوان

-۵۸

- ۳) در اثر فرورانش پوسته اقیانوس نوتیس به زیر ایران مرکزی

-۵۸

- ۴) در نتیجه فاز کششی کوهزایی هرسنین

-۵۹

عوامل مهم و اصلی در اختلاف ارتفاع برف مرزهای دوره کواترنری در پهنه ایران کدام است؟

- ۱) حجم بارش، جهت و امتداد ناهمواری، عرض جغرافیایی

-۵۹

- ۲) تأثیر تغییرات دمای محلی، روند ناهمواری‌های اصلی، عرض جغرافیایی

-۵۹

- ۳) عرض جغرافیایی، جهت نفوذ سیستم‌های باران‌زا، موقعیت کوهستانی منطقه

-۶۰

- ۴) دوری و نزدیکی به آبهای حاشیه‌ای، ارتفاع، جهت دامنه‌ها، مسیر جریان‌های مربوط مدیترانه‌ای

-۶۰

در مقایسه با حوضه‌های کوهستانی چرا آثار پادگانه‌های متعدد رودخانه‌ای مربوط به دوره هولومن در سطح جلگه گیلان و

مازندران دیده نمی‌شود؟

-۶۰

- ۱) ثبات تکتونیکی جلگه و سطح اساس رسیده

-۶۰

- ۲) قدرت فرسایشی پایین‌رسیده در دوره کواترنر

-۶۰

- ۳) بالا آمدن سطح آب در دوره سرد کواترنر

-۶۰

- ۴) شدت برخاستگی طی کواترنری و رسوبگذاری پوسته در سطح جلگه

<p>تعريف کنونی لندرم به عنوان موضوع مورد مطالعه ژئومورفولوژی با تعریف ارائه شده توسط کدام یک از دانشمندان ایرانی انبساط دارد؟</p> <p>(۱) خوارزمی
 از دیدگاه ژئومورفولوژی، دخالت یک متغیر نامتجانس یا متفاوت ماهوی (مثل تکتونیک) در یک فرایند (مثل فرسایش) منجر به کدام اثر یا پدیده می‌شود؟</p> <p>(۲) تغییر
 اصل تغییرات درجه‌بندی شده برای اولین بار توسط چه کسی و در خصوص چه موضوعی در ژئومورفولوژی مطرح شده است؟</p> <p>(۳) توالی
 (۴) تحول پایدار</p> <p>(۱) پنک - تعادل دامنه‌ها
 (۲) دیویس - تکامل تا مرحله دشتگون
 (۳) چورلی - تعادل فرم و فرایند
 زمان مورد نیاز برای تخریب و فرسایش چشم انداز زمین به کدام سه حالت یا دوره زمانی کلی قابل تقسیم است؟</p> <p>(۱) دراز مدت، نوسانی، پایدار
 (۲) پیوسته، منقطع، کوتاه مدت
 (۳) دینامیکی، لحظه‌ای، سلسه مراتبی
 کدام مفهوم برای ساختمانی با اثر متقابل فرایندها و شکل‌های زمین به طور مجزا یا مشترک عمل کرده و مجموعه‌ای از واحدهای شکلی زمین را می‌سازد؟</p> <p>(۱) سیستم ژئومورفیک
 نظریه و دیدگاه‌های عقبنشینی دامنه‌ها و حرکات تکتونیکی به ترتیب در تشکیل پنهان‌پلین و سرزمین‌های همسوار مربوط به کدام دانشمندان است؟</p> <p>(۲) کینگ - والتر
 کدام مفهوم با مدل‌های جعبه‌ی خاکستری انبساط پیدا می‌کند؟</p> <p>(۳) دیویس - چورلی
 (۴) چارلز لایل - گیلبرت</p> <p>(۱) هم جزئیات و هم کل سیستم را در برمی‌گیرند.
 (۲) شامل تمامی جزئیات شناخته‌شده‌ی یک سیستم است.
 (۳) فقط بخش انتخاب شده‌ای از عملکرد سیستم را در برمی‌گیرد.
 (۴) همه‌ی کنش‌های سیستم را به صورت یک واحد کلی در نظر می‌گیرند.</p> <p>کدام یک از مدل‌ها به عنوان ابزارهای مفهومی نتایج قطعی تری در پژوهش‌های ژئومورفولوژی به دست می‌دهند؟</p> <p>(۱) آماری
 (۲) ریاضی
 (۳) قیاسی
 در موضوع ارتباط ژئومورفولوژی و سکونت‌گزینی از یک سو و مدنتی و تغییر مکان سکونت‌گاههای باستانی فلات مرکزی ایران به ترتیب عوامل مؤثر کدامند؟</p> <p>(۱) موقعیت جریان‌های سطحی و رودها - تغییر ارتفاعی برف مرزاها و تغییر مسیر آبراهه‌ها
 (۲) قابلیت زراعی دشت‌های آبرفتی - عوامل انسانی از جمله امنیت و موقعیت استراتژیک دامنه‌ها
 (۳) دست‌یابی به منابع ارضی - توسعه تکنولوژی و محدودیت‌های محیطی و شناخت تدریجی مخاطرات طبیعی
 (۴) مخروط افکنه‌های پایکوهی - گرمابش جهانی و تغییر مرزهای دمایی در جهت ارتفاعی و عرض جغرافیایی</p> <p>تغییرات استاتیکی و ژئوستاتیکی به ترتیب چگونه در تغییر محیط‌های ژئومورفیک دخالت می‌کنند و شواهد آنها چیست؟</p> <p>(۱) تغییرات خطوط ساحلی - تغییرات شبیه نیمرخ تعادلی دامنه‌ها
 (۲) توالی پادگاههای رودخانه‌ای و دریاچه‌ای - توالی مخروط افکنه‌های پایکوهی
 (۳) توسعه دریاچه‌های پلوویال - برخاستگی محلی یا منطقه‌ای توپوگرافی
 (۴) تغییر سطح اساس جریان‌ها - تأثیرات مورفو-تکتونیکی بر روی لندرمها</p> <p>گذر از ژئومورفولوژی کلاسیک و فرارسیدن ژئومورفولوژی کمی، با کدام دانشمندان و بر اساس کدام موضوع پایه‌ریزی شده است؟</p> <p>(۱) چاوس و شوایتزر - تحلیل و تلفیق داده‌های هیدرومتری و اقلیم شناسی
 (۲) پنک و کینگ - استفاده از نقشه در نمایش داده‌های لندرمی
 (۳) داروین و دیویس - دیدگاه تکاملی در تحول لندرمی
 (۴) هورتن و استرالر - رتبه‌بندی شبکه زهکشی</p> <p>از نگاه چورلی، هرگاه در یک سیستم شکل‌زا بین فرآیند و فرم پس‌خوراند منفی برقرار شده باشد،</p> <p>(۱) آن سیستم از تعادل ژئومورفیک خارج می‌شود.
 (۲) در آن سیستم تعادل ژئومورفیک برقرار شده است.
 (۳) فرم مورد نظر در آن سیستم بدون تغییر باقی می‌ماند.
 (۴) در آن سیستم فرآیند شکل‌زا با شدت بیشتری عمل می‌کند.</p> <p>از نظر دیویس پس از شکل‌گیری دشتگون، جریان انرژی سیستم چه حالتی دارد؟</p> <p>(۱) آنتروپی مثبت
 (۲) پسخوراند منفی
(۳) آنتروپی بالا</p>	-۶۱ -۶۲ -۶۳ -۶۴ -۶۵ -۶۶ -۶۷ -۶۸ -۶۹ -۷۰ -۷۱ -۷۲ -۷۳

-۷۴

کدام یک از موارد در خصوص تحول چشم‌اندازهای ژئومورفولوژیکی با نظریه والتر پنک انطباق دارد؟

۱) آغاز و پایان حرکات تکتونیکی به آرامی صورت گرفته است.

۲) بالا آمدگی آغازین سریع بوده ولی در پایان آرام شده است.

۳) فرسایش بیش از حرکات تکتونیکی در تحول چشم‌انداز دخالت داشته است.

۴) تکتونیک عامل اصلی شکل‌ساز بوده است و فرسایش تنها تحول ایجاد کرده است.

در دیدگاه دیویس واژه تعادل به چه معنی به کار برده شده است؟

۱) بیوستازی

۲) رگزیستازی

۳) یک متغیر مکانی بوده و با نیمیرخ تعادل بیان می‌شود

۴) یک متغیر زمانی بوده و خصیصه بارز دوره رسیدگی و پیری است

دیویس نظریه چرخه فرسایش را از کدام دانشمند الهام گرفته است؟

۱) گیلبرت

۲) داروین

۳) لوشاتلیه

۴) جیمز هاتن

کدام یک از موارد ذیل از جمله ایرادات وارد شده به نظریه چرخه فرسایش نمی‌باشد؟

۱) مفاهیم آستانه‌ها را مدنظر قرار نداده است.

۲) تغییرات اثوستاتیکی را در نظر نگرفته است.

۳) ساده بوده و مرز بین مراحل تکاملی آن مشخص نیست.

۴) شکل‌های زمین را به صورت یک سیستم بسته درآورده است.

از روش ماهلر و ژئوپدالوژی در چه نوع تحلیلی استفاده می‌کنند؟

۱) ناحیه‌ای

۲) حوضه‌ای

۳) فرم و فرآیند

۴) سیستم‌های ارضی

مفهوم تعادل ژئومورفیک از نگاه سیستمی در برگیرنده کدام یک از مفاهیم است؟

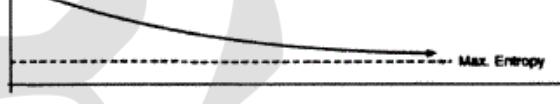
۱) تحول چهره خارجی پوسته زمین در طی زمان

۲) جایگزینی رخدادهای تحولی تا رسیدن به مرحله پیری

۳) رابطه مشخص و معین بین ورودی و خروجی انرژی در یک واحد یا سیستم شکل‌زایی

۴) عدم تغییر در چهره زمین به دلیل ثابت ماندن انرژی ورودی

در مبحث سیستم‌های تکاملی دامنه‌ای، شکل زیر نشانگر چه نوع تعادلی است؟

-۷۹

-۸۰

-۸۱

-۸۲

-۸۳

-۸۴

-۸۵

-۸۶

فرایندها در گذشته به همان شکلی عمل کرده‌اند که اکنون و در آینده نیز در تغییر و تحول لندرفرم‌ها دخالت دارند، تأیید

کننده کدام اصل در ژئومورفولوژی است؟

۱) یکنواختی در فرآیندها.

۲) ثبات در چرخه فرسایش.

۳) عوامل دینامیک کنترل کننده سیستم‌ها هستند.

۴) کیفیت و کمیت فرسایش وابسته به لیتوЛОژی است.

از دیدگاه قلمرو پژوهش در ژئومورفولوژی، کدام یک از جنبه تحلیل‌های کمی و سیستمی برتری دارد؟

۱) حوضه‌ای

۲) توپوگرافیکی

۳) مورفوژنتیکی

۴) مورفوتکتونیکی

ویژگی یک سیستم ژئومورفولوژیک کدام است؟

۱) پیوستگی اجزاء تشکیل دهنده اشکال و آکوسیستم به طوری که هر کدام عملکرد مستقل و در عین حال نتیجه مشترک

داشته باشد.

۲) پیوستگی اجزاء تشکیل دهنده با یکدیگر به نحوی که هر جزء با اجزاء دیگر رابطه داشته باشد.

۳) تمرکز و توجه به فعالیتها و پیوستگی اجزاء ژئومورفولوژیک موجود در هر سیستم با یک بازخورد مثبت.

۴) رابطه هر جزء با اجزاء دیگر در ایجاد مشترک و متجانس اشکال ژئومورفولوژیک.

بسط نظارت ژئومورفولوژیک چگونه ممکن بوده و مطلوب است؟

۱) تحقق آن ممکن نیست زیرا استفاده کنندگان آنی را دربرنمی گیرند.

۲) زمانی تحقق می‌یابد که استفاده کنندگان فعلی را در برگیرد.

۳) بسط و نظارت ژئومورفیک به دانش‌آموختگان آن بستگی دارد.

۴) وقتی ممکن است که استفاده کنندگان آنی و بالقوه را نیز همانند استفاده کنندگان واقعی و فعلی از زمین دربرگیرد.

نظریه‌ی کیاس در ژئومورفولوژی برای تحلیل بسیاری از رخدادها و پدیده‌ها بدون به کارگیری کدام تکنیک قادر به درک و

تبیین مکانیسم آن‌ها نخواهد بود؟

۱) خطی

۲) غیرخطی

۳) نمایی

بازخورند مثبت در سیستم‌های ژئومورفولوژیکی باعث ایجاد کدام مورد می‌شود؟

۱) تعادل فرایایدار

۲) تعادل دینامیک

۳) اضمحلال

۴) جبری ساده

۴) ناتعادلی

-۸۷

در بحث ارگودسیته در ژئومورفولوژی، از طریق اشکال ژئومورفولوژی چه چیزی را می‌توان مشخص کرده یا استنباط نمود؟

- (۱) گذر زمان
- (۲) وضعیت تعادل
- (۳) مسیر جریان انرژی
- (۴) ماکریتم آنتروپی

تحولات ژئومورفولوژیک و لندفرمی و ارتباط آنها با یکدیگر از دیدگاه آلومتری (*Allometry*) به چه مفهوم است؟

- (۱) ارتفاع و دما همبستگی معکوس و مکانی دارند.

- (۲) بررسی تغییرات ژئومورفیک در گذر زمان.

- (۳) فرایند فرسایش وابسته به خصوصیات لیتولوژی تغییر می‌کند.

- (۴) درجه تغییر شکل عوارض ژئومورفولوژی به منشا زمین‌ساختی آنها وابسته است.

بر اساس نظریات موجود اکثر قریب به اتفاق لندفرم‌های کنونی سطح زمین از دیدگاه ژئومورفولوژی، متعلق به کدام دوره بوده و فرایند تأثیرگذار اصلی کدام است؟

- (۱) از اواسط تریاس تا پایان مژوزوئیک- شروع حرکات آلپی و زیرفازهای اصلی آن در این دوره

- (۲) دوره ترشیاری به ویژه ائوسن- تکتونیک فعال و غلبه فرایندهای آتش‌فشانی

- (۳) دوران پالئوزوئیک- حرکات زمین‌ساختی کالدونین و هرسینین

- (۴) دوره کواترنری- فرسایش طی تغییرات اقلیمی

کوتاه‌ترین مفهوم «زمان» برای تفسیرهای ژئومورفیک کدام است؟

- (۱) دوره‌ای
- (۲) چرخه‌ای
- (۳) یکنواخت
- (۴) درجه‌بندی شده

-۸۸

تحولات ژئومورفولوژیک و لندفرمی و ارتباط آنها با یکدیگر از دیدگاه آلومتری (*Allometry*) به چه مفهوم است؟

- (۱) ارتفاع و دما همبستگی معکوس و مکانی دارند.

- (۲) بررسی تغییرات ژئومورفیک در گذر زمان.

- (۳) فرایند فرسایش وابسته به خصوصیات لیتولوژی تغییر می‌کند.

- (۴) درجه تغییر شکل عوارض ژئومورفولوژی به منشا زمین‌ساختی آنها وابسته است.

-۸۹

بر اساس نظریات موجود اکثر قریب به اتفاق لندفرم‌های کنونی سطح زمین از دیدگاه ژئومورفولوژی، متعلق به کدام دوره بوده و فرایند تأثیرگذار اصلی کدام است؟

- (۱) از اواسط تریاس تا پایان مژوزوئیک- شروع حرکات آلپی و زیرفازهای اصلی آن در این دوره

- (۲) دوره ترشیاری به ویژه ائوسن- تکتونیک فعال و غلبه فرایندهای آتش‌فشانی

- (۳) دوران پالئوزوئیک- حرکات زمین‌ساختی کالدونین و هرسینین

- (۴) دوره کواترنری- فرسایش طی تغییرات اقلیمی

-۹۰

- (۱) دوره‌ای
- (۲) چرخه‌ای
- (۳) یکنواخت
- (۴) درجه‌بندی شده